

De kunstneriske uddannelsesinstitutioner

Institutionsplaner

Januar 2022

De kunstneriske uddannelsesinstitutioner

Institutionsplaner

Januar 2022

Indhold

1. Det Kongelige Akademi	4
0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	4
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	5
1.2 Antal pladser der flyttes ud	7
1.3 Antal pladser på nye udbud	8
1.4 Antal pladser der nedskaleres	9
1.5 Beskrivelse af regionale elementer	10
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	11
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	12
2. Arkitektskolen Aarhus	13
0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	13
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	13
1.4 Antal pladser der nedskaleres	15
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	16
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	17
3. Designskolen Kolding	18
0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	18
3.2 Planlagte samarbejder eller overvejelser derom	20

1. Det Kongelige Akademi

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

Som opfølgning på politisk aftale "Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark" er det Det Kongelige Akademi hensigt, at etablere en uddannelsesfilial i Kalundborg med tilførsel af nye studiepladser. Herudover vil det Kongelige Akademi imødekomme de politiske krav om nedskalering i København ved en fortsættelse af den allerede politisk besluttede og planlagte ledighedsbaserede dimensionering af optag i København.

Det Kongelige Akademi ser uddannelsesfilialen i Kalundborg som en mulighed for at skabe en ny filial med fokus på planlægning, der kan skabe rammerne for nye former for samarbejde og udvikling lokalt, nationalt og globalt. Uddannelsesfilialen i Kalundborg skal baseres på et tæt samarbejde med lokale virksomheder, institutioner og myndigheder, der kan skabe en stærk regional forankring. Det Kongelige Akademi ønsker start på uddannelsesfilialen i Kalundborg i sommeren 2023.

Der kommer til at mangle arkitekter i fremtiden. Både indenfor de "almindelige" fag, men også på et bredere arbejdsmarked, særligt med fokus på den grønne omstilling og bæredygtighed. I dag står det byggede miljø anført som én af de sektorer, der udleder mere CO₂ ud i atmosfæren end stort set alle øvrige brancher, og der vil derfor med sandsynlighed være et stigende behov for arkitekternes kompetencer i forhold til at skabe nye løsninger. Kalundborgs prioritering af cirkulær økonomi og grøn omstilling giver et stærkt udgangspunkt for, at studerende og medarbejdere fra Det Kongelige Akademi kan samarbejde med lokale virksomheder og bringe deres viden og kompetencer i spil og bidrage til den grønne omstilling. Dette styrker også dimittendernes relevans for og værdi på arbejdsmarkedet både lokalt og nationalt.

Det var det Kongelige Akademi opfattelse, at som en del af den politiske aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder var afsat 155 nye studiepladser i Kalundborg med en finansiering på DKK 100.000 pr. finanslovsstuderende svarende til 15,5 mio. kr. Helt konkret var der lagt op til en model, hvor de 155 nye finansierede pladser var fordelt med samlet 105 nye bachelor pladser (35 årligt de første 3 år) og samlet 50 nye kandidatpladser (25 årligt i år 4 og 5). Faldet fra 35 til 25 blev forklaret som et teknisk fald.

Det fremgår i midlertidigt på nuværende tidspunkt, at modellen og finansieringen af modellen og finansiering af uddannelsesfilialen i Kalundborg er ændret. I denne model er der beregnet en samlet ramme på 14 mio. kr., hvilket vil sige 1,5 mio. kr. mindre end den oprindelige model. Hertil er der i henhold til forliget afsat et beløb til udvikling/etablering på 14. mio. kr.

En velfungerende filial i Kalundborg med høj kvalitet i aktiviteterne forudsætter et stærkt fagligt miljø med gode fysiske rammer i form af inspirerende tegnesale, værksteder, forskning, laboratorier og en infrastruktur, som fagligt og administrativt hænger sammen med de faglige miljøer på campus i København. Det er derfor af kritisk betydning, at der er de tilstrækkelige økonomiske rammer til både etablering og drift.

For at kunne realisere en faglig stærk og bæredygtig filial i Kalundborg, lægger Det Kongelige Akademi følgende økonomiske antagelser til grund:

1) At bevillingen pr finanslovsstuderende bliver mindst på niveau med bevillingen i København.

Det er afgørende, at der ikke etableres en uddannelse i Kalundborg, der får et lavere kvalitetsniveau end det, der er på landets øvrige arkitektuddannelser, og en uddannelse, der ikke vil kunne leve op til den komplekse viden - og praksisgrundlag, der fremgår af uddannelsens bekendtgørelse. Dette forudsætter, at der skal tilføres mindst samme bevilling pr. finanslovsstuderende dvs. 100.000 kr.

I det nuværende udspil svarer det til 140 studerende. Det Kongelige Akademi vurderer derfor, at der skal findes fuld finansiering (100.000 kr. per studerende) til en uddannelse, der samlet set, på alle uddannelsesstrin, har minimum 155 nye pladser, som oprindeligt stillet i udsigt, altså 1,5 mio. kr. mere om året end de 14 mio. kr., der er reserveret på nuværende tidspunkt i aftalen

Det Kongelige Akademi foreslår, at man øger studentertallet i Kalundborg til 200 pladser, altså 6 mio. kr. mere om året, end de 14 mio. kr. der er reserveret på nuværende tidspunkt i aftalen. Dette vil betyde, at man fuldt ud løser den fremtidige mangelsituation på arbejdsmarkedet med pladser i Kalundborg. Det samlede antal af arkitektstuderende under Det Kongelige Akademi vil stadig, med en sådan udvidelse, være væsentligt mindre end før den ledighedsdimensionering på 30%, der blev påbegyndt i 2015. Med 200 nye studerende i Kalundborg vil der kunne skabes en mere robust finansiering af værksteder, forskning, digitale redskaber, osv. og dermed altså sikre den rette kvalitet for den enkelte studerende, selv om der er tale om en meget lille institution.

2) At der tilføres en permanent filialbevilling.

Det er Det Kongelige Akademis erfaringer fra uddannelsesfilial på Bornholm, at der er relativt højere udgifter pr. studerende forbundet med at drive flere filialer. Det er f.eks. meget udgiftstungt at drive værksteder, forskning, laboratorier fælles faciliteter osv. på flere lokationer. I forbindelse med den ændrede model og finansiering fra UFS fremgår det i øvrigt, at der i perioden 2023-2026 er afsat samlet 14 mio. kr. til udvikling. Det Kongelige Akademi vurderer, at det vil være problematisk at få driftsøkonomien i balance i Kalundborg. Særligt fra 2027 bliver det problematisk, hvor de midlertidige driftsmidler udløber. Det Kongelige Akademi vurderer, at der er behov for et permanent filialtilskud på min. 3.5 mio. kr. årligt. Hvis ikke det ligger inden for rammerne af det politiske forlig at bevilge dette, kan det ske evt. som et tilskud, der i første omgang gives i en 5 eller 10-årig periode. Herefter må der tages stilling til muligheden for at gøre bevillingen permanent.

3) Mere fleksible rammer.

Etablering i Kalundborg er forbundet med økonomiske usikkerheder, og der må forventes år med større regnskabsudsving. Som statslig institution uden selveje er Det Kongelige Akademi omfattet af Budgetloven, og må som udgangspunkt ikke gå i underskud. Dette giver Det Kongelige Akademi mindre fleksibilitet blandt andet i forhold til at etablere uddannelsesfilial i Kalundborg. Det Kongelige Akademi foreslår, at der sikres mere fleksible rammer i forbindelse med etablering af uddannelsesfilialen i Kalundborg. En hensigtsmæssig løsning kunne være, at der indledes en selvejeproces og dermed en normalisering i forhold til alle andre videregående uddannelsesinstitutioner. Alternativt at der på kort sigt etableres en ordning, hvor det Kongelige Akademi kan operere med et overskud/underskud, som kan fordeles mellem regnskabsårene, eventuelt via regulering af egenkapitalen.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

Nedenstående beskrivelser af den foreslåede etablering af uddannelsesfilial i Kalundborg tager udgangspunkt i de ovenstående ledelsesmæssige overvejelser, herunder økonomiske antagelser. Der tages udgangspunkt i den oprindelige model for antal studerende dvs. 155.

Det Kongelige Akademi har til hensigt at etablere en uddannelsesfilial i Kalundborg. Uddannelsen forventes at få fokus på planlægning, bæredygtighed og den grønne omstilling, herunder bæredygtig byudvikling, CO₂-reduktion, den grønne omstilling og klimatilpasning samt cirkulære kredsløb. Det konkrete

faglige indhold af uddannelsen fastlægges senere i forbindelse med en samlet gentænkning af det Kongelige Akademi's uddannelser indenfor arkitektur og design.

Såfremt Det Kongelige Akademi etablerer en filial i Kalundborg, kan det første optag på uddannelsesfilialen i Kalundborg forventes i sommeren 2023.

For at sikre et fagligt stærkt studiemiljø foreslår Det Kongelige Akademi et årligt optag på 35 bachelor-studerende fra sommeren 2023. Det foreslås desuden et årligt optag på 25 kandidatstuderende fra sommeren 2026. Ved fuld indfasning i sommeren 2027 foreslås således en samlet bestand på 155 studerende på uddannelsesfilialen i Kalundborg. Dette baserer sig på nye, finansierede pladser jf. 'Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' og på den oprindelige model aftalt med UFS. Det Kongelige Akademi foreslår at man øger studentertallet i Kalundborg til 200 pladser jf. punkt 0.0.

Som opfølgning på "Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark" skal Det Kongelige Akademi reducere tilgangen af studerende med 60 på hovedcampus i København, herunder 24 studerende på bacheloruddannelser og 36 på kandidatuddannelser. Det Kongelige Akademi reducerer allerede tilgangen af studerende på hovedcampus i København som følge af den politisk planlagte ledighedsdimensionering indenfor design og arkitektur fra 2016. I perioden fra 2019-2023 reduceres antallet af studerende således samlet med 73 på hovedcampus i København. Det er et godt stykke over det samlede måltal på 60 studerende, som er fastsat som mål i den politiske aftale om reduktion i København for Det Kongelige Akademi.

I første del af implementeringen af den ledighedsbaserede dimensionering har Det Kongelige Akademi primært reduceret tilgangen på bacheloruddannelser. I perioden fra 2019 og frem gennemføres i højere grad reduktion af tilgangen på kandidatuddannelser. Dette medfører en ujævn fordeling af reduktionen i tilgangen på henholdsvis bachelor- og kandidatuddannelser fra 2019 og frem. Samlet set planlægger Det Kongelige Akademi at reducere tilgangen på bacheloruddannelser fra 2019 til 2023 med i alt 11 studerende, hvilket er 13 studerende mindre end det udmeldte måltal for bachelorstuderende. Omvendt planlægger Det Kongelige Akademi at reducere tilgangen med 64 kandidatstuderende fra 2019 til 2023. Det er 28 studerende over det udmeldte måltal for kandidatstuderende. Reduktionen af tilgangen i København er inkl. betalingsstuderende. Der tages forbehold for evt. afvigelser i forbindelse hermed.

1.2 Antal pladser der flyttes ud

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	År for forventet ud-flytning	Flytning fra by	Specifik uddannelse	Bemærkning
	0				Jf. "Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark"

1.3 Antal pladser på nye udbud

Uddannelsesområde	Antal pladser	År med forventet oprettelse	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Teknik, bach.	105	2023-2025	Kalundborg	Arkitekt	Der er tale om nye, finansierede pladser jf. Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark
Teknik, kandidat	50	2026-2027	Kalundborg	Arkitekt	Der er tale om nye, finansierede pladser jf. Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Humaniora, bach.	0	2019-2023	København	Design	Implementering af ledighedsbaseret dimensionering. Inklusiv betalingsstuderende
Humaniora, kandidat	30	2019-2023	København	Design	Implementering af ledighedsbaseret dimensionering. Inklusiv betalingsstuderende
Teknik, bach.	11	2019-2023	København	Arkitekt	Implementering af ledighedsbaseret dimensionering. Inklusiv betalingsstuderende
Teknik, kandidat	34	2019-2023	København	Arkitekt	Implementering af ledighedsbaseret dimensionering. Inklusiv betalingsstuderende. Inklusiv øget tilgang på 25 bygningskonstruktører i 2021.
Teknik, kandidat	-2	2019-2023	København	Konservering	Konservering er ikke omfattet af den ledighedsbaserede dimensionering. Der er kun optag hvert andet år, og der planlægges fremadrettet et gennemsnitligt årligt optag på 20 bachelorstuderende og 13 kandidatstuderende. Dette udgør en mindre stigning på 2 studerende samlet i forhold til tilgang på konservering i 2019.

1.5 Beskrivelse af regionale elementer

På nuværende tidspunkt agter Det Kongelige Akademi ikke at anvende regionale elementer.

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

Det Kongelige Akademi forsætter den politisk planlagte ledighedsbaserede dimensionering på campus i København. Den ledighedsbaserede dimensionering medfører en reduktion af tilgang i København på 98 studerende i perioden 2019 og frem til 2023. Den øgede tilgang i antal studerende på Bygningskonstruktøruddannelsen og Konservering medfører en samlet reduktion i tilgangen på 73 studerende i samme periode. I forhold til det angivet måltal på en reduktion på 60 reducerer Det Kongelige Akademi med 13 studerende mere, end der lægges til grund i politisk aftale "Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark".

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

Det Kongelige Akademi har sonderet samarbejdsmulighederne med Kalundborg Kommune i forbindelse med etablering af uddannelsesfilial i Kalundborg. Der har været afholdt en række møder mellem rektoratet og kommunen med fokus på at undersøge mulighederne for etablering af en stærk uddannelsesfilial.

Herudover er Det Kongelige Akademi i dialog med andre lokale aktører i Kalundborg, blandt andet om mulige samarbejder om praktik, afsætningsmuligheder for dimittender, studieboliger mm. Der har blandt andet være dialog med Novo Nordisk, Novozymes, Symbiosen og Absalon.

Det Kongelige Akademi drøfter desuden løbende mulige samarbejdsmodeller med andre uddannelsesinstitutioner, der også overvejer udflytning til Kalundborg.

Det Kongelige Akademi forsætter de løbende drøftelser, såfremt de ønskede rammevilkår kan etableres.

2. Arkitektskolen Aarhus

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

I dette oplæg til udmøntning af den politiske aftale om "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark" foreslår Arkitektskolen Aarhus, at de fastsatte måltal for reduktion af uddannelsespladser på institutionen opnås ved at reducere tilgangen på kandidatuddannelsen. Baggrunden for dette forslag er, at institutionens igangværende indfasning af den ledighedsbaserede dimensionering fra 2016 primært har reduceret tilgangen på bacheloruddannelsen. Med den foreslåede plan bringes der en naturligt balance i tilgangen på bachelor- og kandidatuddannelsen frem mod 2030.

Arkitektskolen Aarhus foreslår derudover et samarbejde med Designskolen Kolding om et uddannelsesprogram inden for arbejdet med interiøret eller bygningens indre, hvor der kan skabes synergi mellem de to skolars individuelle styrker og kvaliteter, herunder stærke erhvervssamarbejder, viden om byggeteknik og digital fabrikation samt det historiske krydsfelt mellem design og arkitektur.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

Den ledighedsbaserede dimensionering fra 2016

I forlængelse af anbefalingerne fra Udvalget for fremtidssikring af de videregående kunstneriske uddannelser besluttede Regeringen i august 2015 at dimensionere uddannelserne på Arkitektskolen Aarhus med 20 pct.

Udgangspunktet for dimensioneringen var opgørelsen af antal finansårsstuderende i 2015 og reduktionen på 20 pct. skulle indføres i perioden fra 2016 til 2023. Målet var således at reducere antallet af finansårsstuderende fra 645 i 2015 til 516 i 2023.

Arkitektskolen Aarhus valgte at implementere denne dimensioneringsplan ved at reducere optaget på bacheloruddannelsen fra 149 i 2015 til 120 i 2017-2018 og til 110 fra 2019 og frem.

Selvom om der er ikke er en 1:1 sammenhæng mellem optaget/tilgangen til bacheloruddannelsen og antallet af finansårsstuderende har optaget på bacheloruddannelsen været det primære redskab for Arkitektskolen Aarhus til at nå reduktionsmålene i forbindelse med den ledighedsbaserede dimensionering. Dette redskab har dog været suppleret af en strammere styring af balancen mellem ind- og udrejsende studerende, der indgår i opgørelsen af finansårsstuderende samt øget opmærksomhed på antallet af studerende på orlov.

Reduktionen af optaget på bacheloruddannelsen i perioden fra 2016 til 2023 som følge af den ledighedsbaserede dimensionering har tillige været udgangspunktet for beregningen af den forventede studenterbestand, der skulle være plads til i arkitektskolens nye bygning på Exners Plads fra sommeren 2021. Bygningen er således indrettet efter dimensioneringens måltal på 516 finansårsstuderende i 2023.

Med den politiske aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark fra juni 2021 skal Arkitektskolen Aarhus bidrage til en ny balance i uddannelseslandskabet ved at reducere tilgangen til uddannelserne med 10 pct. frem mod 2030. Baseline for reduktionen er tilgangen i 2019.

Arkitektskolen Aarhus foreslår, at planen for institutionens reduktion af tilgangen til uddannelserne frem mod 2030 lægges i forlængelse af planen for den ledighedsbaserede dimensionering, hvor målet er 516 finansårsstuderende i 2023.

I Arkitektskolen Aarhus' plan for realiseringen af målet på 516 finansårsstuderende er der fra 2023 (og fremefter) beregnet en årlig tilgang på 110 på bacheloruddannelsen og en årlig tilgang på 104 på kandidatuddannelsen. Det giver en samlet årlig tilgang på 214 på Arkitektskolen Aarhus' uddannelser. I forhold til reduktionsmålet i aftalen om flere og bedre uddannelser i hele Danmark med baseline i 2019 svarer det til en reduktion på 53 uddannelsespladser eller samlet 20 pct. Reduktionen foretages dog alene på kandidatuddannelsen.

Når reduktionen alene foretages på kandidatuddannelsen fastholdes dels en balance mellem tilgangen på bachelor- og kandidatuddannelsen, der tager højde for frafald og den erfarede overgangsfrekvens mellem uddannelserne, dels en ønskelig balance mellem den samlede tilgang på uddannelserne og antallet af finansårsstuderende på institutionen.

Hvis der i forlængelse af planen for den ledighedsbaserede dimensionering derimod reduceres yderligere i tilgangen på bacheloruddannelsen (<110) vil det således medføre en forøget reduktion af tilgangen på kandidatuddannelsen og en samlet reduktion af tilgangen på uddannelserne der overstiger måltallet i aftalen om flere og bedre uddannelser i hele Danmark. Endvidere vil Arkitektskolen Aarhus ikke kunne opretholde et aktivitetsniveau svarende til 516 finansårsstuderende.

Med den foreslåede institutionsplan indfries den overordnede ambition og målsætning om reduktion af uddannelsespladser – blot udmøntet på kandidatuddannelsen med en samlet reduktion på 20 pct.

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Teknik, kandidat	53	2022		Aarkitektuddannelsen	

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

Ingen særlige hensyn

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

Det intelligente interiør - uddannelsesmæssigt samarbejdstiltag med baggrund i drøftelse af udflytning af studiepladser

Den grønne omstilling fordrer at en større andel af den eksisterende bygningsmasse transformeres, så den kan genanvendes til andre formål.

I denne proces er der behov for at styrke de faglige kompetencer inden for arbejdet med interiøret eller bygningens indre, kompetencer der også vil styrke arkitektens arbejde med nybyggeri, der i det seneste årti, med stor vækst i landets større byer, har oplevet et stigende fokus på bygningens ydre.

I transformationen af det eksisterende byggeri er større dele af det ydre allerede fastlagt og Arkitekt-skolen Aarhus ser derfor en oplagt mulighed for at bidrage til kvalitet i den grønne omstilling og samtidig højne kvaliteten af de interiører, vi i Skandinavien tilbringer så meget af vores liv i.

I et foreslået samarbejde med Designskolen Kolding, ønsker vi at skabe en synergi mellem de to skolars individuelle styrker og kvaliteter, herunder stærke erhvervssamarbejder, viden om byggeteknik og digital fabrikation samt det historiske krydsfelt mellem design og arkitektur.

Netop krydsfeltet mellem de to beslægtede områder var en bærende kvalitet i dansk arkitekturs guldalder fra midten af 1940'erne til midten af 1960'erne.

Arne Jacobsen og Erik Møllers rådhus i Aarhus og Vilhelm Lauritsens radiohus i København er gode eksempler på bygninger, hvor arkitektur og design ikke betragtes som adskilte fag og hvor interiøret er givet stor opmærksomhed med bredt anerkendt kvalitet til følge. Vi vil gerne bidrage til at dansk arkitektur endnu engang udtrykker det samfund og den geografiske placering vi lever i, men tiden og opgaven er en anden end den var i midten af det 20. århundrede.

Det 21. århundredes interiør er komplekst og man skal som arkitekt kunne forholde sig til både tekniske, atmosfæriske og materialemæssige aspekter. Mængden af krav og regler der skal overholdes i nutidens byggeri er så omfattende at kompleksiteten ofte håndteres gennem reduktion og derfor ser langt de fleste interiører, uanset om vi taler om boliger, erhvervsbyggeri eller offentlige bygninger ud på samme måde selvom deres brug er grundlæggende forskellige. Tilgangen til akustik, dagslys og drift/vedligehold er den samme uanset funktion og økonomi, hvilket gør vores fysiske rammer ens og dermed ikke stimulerende for de mennesker der færdes, arbejder og bor i dem.

Der er i dag ikke et uddannelsesmæssigt program, der tager livtag med dette felt og vi ser derfor en oplagt mulighed for at udvikle rammer for en faglig specialisering i denne retning, der samtidig kan være til gavn for Arkitektskolens øvrige fagområder og det byggede miljø som helhed.

3. Designskolen Kolding

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

Forskning og uddannelser skal udflyttes til fordel for vækst i hele Danmark. Det har man besluttet på Christiansborg. Spørgsmålet er, hvordan man gør det, samtidig med at faglighed og kvalitet bevares?

Set fra vores perspektiv lader det sig kun gøre, hvis der skabes gode studiemiljøer. Det skal være uddannelser af høj kvalitet med alt, hvad det indebærer af adgang til kompetente forskere og undervisere. I Kolding på Designskolen, men også på det samlede campus Kolding, har vi stor erfaring med at etablere uddannelser med meget høj, faglig kvalitet og med et stærkt studiemiljø uden for de fire største byer i Danmark. Selvom vi ikke er direkte omfattet af udflytningsplanerne, så vil vi her tillade os at benytte anledningen til at udpege områder, hvor vi meget gerne ser en udvikling i Kolding, på vores egen skole og på Campus i samarbejde med de øvrige videns- uddannelses- og forskningsinstitutioner i området.

Gennem en mangeårig, massiv satsning på design fra Designskolen Kolding, Region Syddanmark, SDU, Kolding Kommune og Dansk Design Center, er regionen blevet en designdrevet region, hvor både virksomheder og offentlige organisationer arbejder med designtænkning og designmetoder. Udvikling af nye produkter og services hos både virksomheder, myndigheder, kulturinstitutioner og sundhedsvæsenet sker derfor ofte i tæt samarbejde mellem det offentlige, det private erhvervsliv og vidensinstitutionerne. Designskolen Kolding vil være Danmarks og et af verdens førende designuniversiteter. Vi ønsker gennem vores virke at sætte et markant aftryk på vores omverden, både lokalt, nationalt og internationalt. Den vigtigste opgave i de kommende år bliver at uddanne designere til vores samtid og sikre deres relevans og beskæftigelse. Der ligger et stort arbejde i at sikre en uddannelse, der kan levere den rette kvalitet, de rette rammer og det rigtige fundament for samtidens og fremtidens designere. Blandt de vigtigste forudsætninger herfor er sikring af et godt studiemiljø med høj trivsel og balance mellem de håndværksmæssige – og akademiske kompetencer. Det er i den forbindelse, at vi, ud over andre tiltag, kan se potentialer i at udvikle nye uddannelser, der kan være med til at udbrede designmæssige kompetencer på nye, vitale områder i samfundet.

Vi er derfor påbegyndt opbygning af en efter- og videreuddannelsesenhed, som skal tilbyde et relevant og fremsynet uddannelsesprogram, der skal sikre virksomheder og organisationer den nyeste viden inden for designmetoder, bæredygtighed, leg og socialt design.

Vi ønsker i forlængelse heraf yderligere at udvikle fire nye typer af uddannelsesstilbud;

- En kandidat i samarbejde med de tekniske uddannelser
- En uddannelse i interiørdesign i samarbejde med Arkitektskolen Aarhus
- Kunstnerisk professionsbachelor i et regionalt funderet samarbejde
- En kandidat i anvendt design og pædagogik i samarbejde med UC SYD

Alle fire uddannelser bygger direkte på vores eksisterende styrker. En kandidatuddannelse i samarbejde med en eller flere tekniske uddannelser vil styrke både det teknologiske og kunstneriske forsknings- og undervisningsmiljø og udviklingen af teknologiske løsninger, der er brugervenlige og æstetisk appellerende, hvilket erfaringer viser har betydning for, hvorvidt en teknologisk veltænkt løsning rent faktisk kommer i anvendelse. En uddannelse i interiørdesign vil kunne koble arkitektur og design på måder, der har været glemt i mange år, men som den danske arkitektur- og designtradition er verdensberømt for og vores bacheloruddannelse vil kunne styrkes af en mere praksisnær professionsbacheloruddannelse, som man kender det fra keramikuddannelsen på Bornholm. Endelig vil en kandidatuddannelse i anvendt design og pædagogik kunne videreudbygge og trække på Designskolens stærke forsknings- og vidensmiljø

i leg og design, pædagogik og kreativitet. Uddannelserne og deres begrundelse og relevans er beskrevet under 3.2.

Mere alment ser vi generelt med stor velvilje på tankerne om at tilknytte flere tekniske uddannelser i Kolding, da dette vil kunne sikre et endnu mere tværfagligt campus.

Vi vil desuden gerne stille os til rådighed med viden om, hvordan man skaber et stærkt forsknings- og uddannelsesmiljø uden for de største byer. Vi mener, at vi har den styrke, der skal til for at få nye uddannelser til at kunne lykkes. Det som hidtil er lykkedes i Kolding er, at uddannelserne er placeret bynært og med umiddelbar adgang til offentlige transportmidler, herunder jernbane. Erfaringerne taler for, at adgangen til forskere og undervisere afhænger af en god offentlige infrastruktur. Det skaber problemer og reducerer kvaliteten af uddannelserne, og det reducerer engagementet i campus, når de bedste forskere og undervisere fravælger en uddannelsesinstitution på grund af manglende infrastruktur. Efteruddannelser kan klare sig med besøgende professorer. Det kan universitetsmiljøer ikke.

Uddannelserne skal også placeres kønsbalanceret. Om vi kan lide det eller ej, så har de forskellige studier forskellige kønsskævheder, og det er af stor betydning for bosætning og fastholdelse i et område, at studietiden også er den tid, hvor man danner par og efterfølgende slår sig ned. Vi ved det fra placeringen af en række studier, at adgangen til socialt liv og mødet med "kandidater" til at være livsledsager har stor betydning. I Kolding er der for eksempel en række eksisterende vidensmiljøer inden for design, humaniora, økonomi og entreprenørskab med mange kvindelige studerende. Det er samtidig studier, som fagligt kan krydsbestøve og krydsbestøves af fx nye ingeniøruddannelser på campus. Vi vil derfor appellere til, at Campus Kolding på sigt bliver udvidet med data-it- og ingeniørstuderende, som vores egne designstuderende kan samarbejde med, og dermed kombinere STEM-fag med de kunstneriske, kreative og humanistiske fag i bred forstand ved at ændre STEM til STEAM, hvor a'et står for 'arts': de kunstneriske, kreative og humanistiske fag. Skolen har via DigitaliseringsBoost, hvor vi har samarbejdet med mere end 50 virksomheder om at binde avanceret teknologi sammen med mennesket, opnået værdifuld erfaring med samarbejdet mellem design- og teknologidiscipliner.

Uddannelse handler imidlertid ikke kun om fagligt nørderi. Det handler også om dannelse. Indsigt, forståelse og sammenhæng skal opbygges. Der er behov for, at de studerende gennem deres studietid får øjnene op for betydningen af tværfaglighed og lærer at skatte kompetencer fra andre fagområder. Det bør indtænkes i studiers placering, at denne adgang sker naturligt, både gennem samarbejder med virksomheder og i fælles tilgange til problemområder sammen med andre studier. Jo mere, der kan arbejdes med afsæt i problembaseret læring, jo lettere er det at sikre integrationen mellem studier og erhvervsliv. Tillad os på den baggrund at anbefale, at man - også - ved udflytning og etablering af nye uddannelser holder sig for øje, at kvalitet, tværfaglighed, kønsbalance og god infrastruktur er målet.

3.2 Planlagte samarbejder eller overvejelser derom

1: Kandidat i samarbejde med de tekniske uddannelser

Danmark har fokus på at fastholde sin position som frontløber i den grønne omstilling. For at understøtte dette, er det nødvendigt, at skabe rammer, der fremmer tværfaglighed og partnerskaber mellem de teknologiske og kunstneriske forsknings- og undervisningsmiljøer med fokus på at udvikle løsninger, der appellerer til mennesker. Vi har brug for at udvikle teknologi, der virker for de mennesker, der skal anvende den. Det gør vi ved at kombinere STEM-fag med de kunstneriske, kreative og humanistiske fag i bred forstand ved at ændre STEM til STEAM, hvor A'et står for Arts - og dermed det kunstneriske, humanistiske og empathiske element.

Industrien er en stærk driver i Trekantområdet. Med mere end 37.000 job i industrien er vi landets vigtigste industriregion med stor international konkurrencekraft gennem fokus på innovation, design og teknologi. Trekantområdet er med andre ord Danmarks produktionscentrum, men der er mangel på kvalificeret arbejdskraft til at fastholde og udvikle denne position.

Vi ønsker at udvikle en kandidatuddannelse i design og teknologi i tæt parløb med lokale virksomheder. Uddannelsen skal baseres på designkompetencer inden for formgivning, designtænkning og co-creation i form af UX- og UI-design koblet med tekniske kompetencer, som bringes ind i form af et samarbejde med videregående ingeniørfaglige uddannelser.

Uddannelsen tænkes som udgangspunkt placeret i Kolding, Vejle eller Sønderborg og ambitionen er, at de indledende forberedelser, herunder kontakten til samarbejdspartner, kan påbegyndes i 2023.

2: Det intelligente interiør – uddannelsessamarbejde med Arkitektskolen Aarhus

Den grønne omstilling fordrer at en større andel af den eksisterende bygningsmasse transformeres, så den kan genanvendes til andre formål. I den proces er der behov for at styrke de faglige kompetencer inden for arbejdet med interiør og bygningers indre æstetik.

I et samarbejde med Arkitektskolen Aarhus, ønsker vi at skabe en synergi mellem de to skolers individuelle styrker og kvaliteter, herunder stærke erhvervssamarbejder, viden om atmosfære, farve, materiale og byggeteknik samt det historiske krydsfelt mellem design og arkitektur. Uddannelsen i interiørdesign vil kunne koble design og arkitektur på måder, der har været glemt i mange år, men som den danske arkitektur- og designtradition er verdensberømt for. Det 21. århundredes interiør er komplekst og man skal som designer kunne forholde sig til både tekniske, atmosfæriske og materialemæssige aspekter. Mængden af krav og regler der skal overholdes i nutidens byggeri er så omfattende, at kompleksiteten ofte håndteres gennem reduktion og derfor ser langt de fleste interiører, uanset om vi taler om boliger, erhvervsbyggeri eller offentlige bygninger ud på samme måde, selvom deres brug er grundlæggende forskellige. Det gør de fysiske rammer ens og dermed er de ikke stimulerende for de mennesker, der færdes, arbejder og bor i dem.

Der er i dag ikke et uddannelsesmæssigt program, der tager livtag med dette felt og vi ser derfor en oplagt mulighed for at udvikle rammer for en faglig specialisering i denne retning, der samtidig kan være til gavn for Designskolen Koldings øvrige fagområder og det byggede miljø som helhed.

Uddannelsen tænkes som udgangspunkt placeret i Kolding med en hub i Aarhus. Ambitionen er, at de indledende forberedelser med Arkitektskolen Aarhus kan påbegyndes i efteråret 2022.

3: Kunstnerisk professionsbachelor i et regionalt funderet samarbejde

Vi vil være en uddannelsesmulighed, der appellerer bredt. Vi ønsker derfor at brede vores uddannelsesportefølje ud med en kunstnerisk professionsbachelor for at kunne tiltrække en mere mangfoldig gruppe af studerende. Vi ønsker en praksisnær uddannelse, der kobler traditionelle håndværksteknikker og dybdegående materialeforståelse med ny teknologi og fremtidens produktionsformer. Desuden skal uddannelsen indeholde et stærkt fokus på innovation og entreprenørskab, der skal sikre, at dimittenderne kan bidrage aktivt til udviklingen af erhvervs- og kulturliv.

Uddannelsestypen, kunstnerisk professionsbachelor, findes allerede i regi af Det Kongelige Akademi - Arkitektur, Design, Konservering i form af glas- og keramikuddannelsen på Bornholm, hvilket betyder, at bekendtgørelsesgrundlaget ligger klar.

Regionalt ligger styrkepositionen i arbejdet med metal. Kolding by har historisk tradition for at arbejde med sølv og korpus. Lokalt i Kolding findes flere kulturinstitutioner med fokus på dette område. Desuden er der regionalt erhvervsuddannelser, der baserer sig på håndværkstraditioner, som vi kan samarbejde med og bygge videre på. Sammen med lokale kulturinstitutioner, erhvervsuddannelser i området og med vores egne gode værkstedsfaciliteter har Designskolen således vidensgrundlaget til at udbyde en specialiseret, praksisnær uddannelse i kunsthåndværk med fokus på metal, kompositter, teknologi og entreprenørskab - til gavn for virksomheder, kulturhistorien og uddannelsesniveaue i regionen. Uddannelsen forventes placeret på Designskolen Kolding eller hos samarbejdende uddannelsesinstitution i regionen. Ambitionen er, at de indledende forberedelser, herunder kontakten til samarbejdspartner, kan påbegyndes i 2023.

4. Kandidat i anvendt design og pædagogik i samarbejde med UC SYD

Vi står som samfund overfor en stor rekrutteringsudfordring på det pædagogiske område, og der er brug for at gøre pædagogfaget endnu mere attraktivt. Ideen med denne uddannelse, som er på tegnebrættet sammen med UC SYD, der netop er ved at rykke ind på Campus Kolding, er at udvikle en uddannelse i anvendt design og pædagogik, hvor designfaget tænkes som en metode og en tilgang til at udvikle det pædagogiske arbejde og som tilgang til at nytænke og udfordre eksisterende problematikker på det pædagogiske område, som fx inklusion, motivation og arbejdet med styrkede læreplaner.

Sammen med UC SYD vil vi kunne give mulighed for, at pædagoger, som er uddannet i Kolding og i det sønderjyske område, vil kunne udbygge deres uddannelse med en kandidat i anvendt design og pædagogik i Kolding, hvilket vil styrke både rekrutteringen af grunduddannelsen og de studerendes lyst til at blive i området.

Det vil samtidig være med til at brede designfaget ud på nye domæner, hvor kombinationen af sansen for funktionalitet, form og materiale vil kunne give anledning til udvikling af nye, æstetiske, bæredygtige og børnevenlige pædagogiske miljøer, udvikling af nye læremidler og andre typer af redskaber og teknologier, der kan fremme børns nysgerrighed og læring.

Uddannelsen vil ligeledes give kandidater i design nye beskæftigelsesmuligheder. Det vil samtidig være en uddannelse, der vil være attraktivt nationalt og globalt vil det være den første af sin art i verden, så vidt vi er orienteret. Uddannelsen vil også styrke det forskningsmiljø inden for leg, design, pædagogik og kreativitet, som især understøttes af Designskolen Koldings tætte samarbejde med LEGO Fonden. Uddannelsen placeres i Kolding med mulighed for delaktiviteter på hele UC campus. Første planlægningsmøde er kalenderlagt start februar 2022 og ambitionen er, at de første studerende kan bydes velkommen september 2023.